

A Pécsi Ítéltábla a dr. Méhes Dávid Dániel Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - dr. Forstóber Gábor ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű és **IV. rendű alperes neve** (IV.rendű alperes címe) IV. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Zala Megyei Bíróság 2012. március 8. napján kelt 1.P.20.005/2011/32. számú közbenső ítélete ellen a II. és IV. rendű alperesek által 33. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja és a II., valamint IV. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a II. és IV. rendű alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 15 nap alatt 369.150 (háromszázhatvankilencezer-egyszázötven) forint + ÁFA összegű első és másodfokú együttes perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 689.080 (hatszáznyolcvankilencezer-nyolcvan) forint első és másodfokú együttes eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy a II. és IV. rendű alperesek a felperessel szemben egyetemleges kártérítési felelősséggel tartoznak a 2007. július 24-én történt foglalás miatt azzal, hogy a kárba az I. rendű alperes által bírói egyezség alapján fizetett kártérítés beszámítandó. Közbenső ítéletének indokolása szerint megállapította, hogy a IV. rendű alperes végrehajtó iroda

tagjaként eljáró önálló bírósági végrehajtó II. rendű alperes a S Bíróság által kibocsátott és kézbesítési vélelem alapján jogerősített fizetési meghagyással érvényesített 32.337 forint tökekövetelés és járulécai végrehajtásának foganatosítását 2007. július 11. napján kezdte meg. A végrehajtandó követelés költségekkel növelt összege 68.110 forint volt. A végrehajtó az adós három gépjárművét 2007. július 24-én lefoglalta. A lefoglalt gépjárművel összértékét 6.000.000 forintra becsülte. A felperes a végrehajtóhoz 2007. augusztus 3-án érkezett levelében közölte, hogy a tőketartozást a végrehajtást kérő bankszámlájára 2007. július 31-én elutalta. Annak teljesítése korábban a követelésről való tudomása hiányában maradt el. Kifogásolta a túlzott mértékű foglalást és bejelentette, hogy a kézbesítési vélelem megdöntése iránt kérelmet terjesztett elő a S Bíróságnál, kérve a végrehajtási eljárás megszüntetését is. A felperes a S Bírósághoz 2007. augusztus 1-jén érkezett beadványában a végrehajtás alapjául szolgáló fizetési meghagyás kézbesítési vélelmének megdöntésére irányuló kérelmet terjesztett elő. Egyúttal végrehajtási kifogást is előterjesztett, vitatva a lefoglalt ingóságok becsértékét és kifogásolva az intézkedés jelentős mértékű eltúlzottságát, hivatkozva arra, hogy az nem áll arányban a követeléssel, a járművek forgalomból történő kivonása pedig durva, a tartozás mértékét jelentősen meghaladó anyagi és erkölcsi érdeksérelmet okoz. A végrehajtó 2007. augusztus 13-án értesült arról, hogy az adós lakossági bankszámlája 3.319.901 forintos követelést mutat. A következő napon mégis azt közölte az illetékes okmányirodával, hogy a lefoglalt járművekkel kapcsolatban a forgalomból történő kivonásra vonatkozó intézkedését fenntartja. A S Bíróság az 1804.Vh.315/2007/4. számú végzésével az adós kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmének helyt adott és elrendelte a Pk.50.952/2007. számú fizetési meghagyás jogerejének megállapítására és végrehajthatóságára vonatkozó záradék törlését, mellyel egyidejűleg elrendelte a fizetési meghagyás ismételt kibocsátását. Az újra kibocsátott fizetési meghagyással szemben a kötelezett ellentmondással élt, „ennek folytán azonban per már nem indult” az időközi teljesítésre figyelemmel. Mindezekről függetlenül a végrehajtó intézkedése folytán a lefoglalt járművek forgalomból történő kivonása továbbra is fennállt. A végrehajtást foganatosító bíróság késedelmeskedett a végrehajtás megszüntetésével, amelyre csak 2008. december 11-én került sor. A végrehajtó az okmányirodának a járművek foglaláskori feloldására vonatkozó megkeresését 2009. március 10-én küldte meg. Mindezekből az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a végrehajtó a foglalás során az arányosság és szükségesség követelményeit figyelmen kívül hagyva a Vht.87.§ (1) és (2) bekezdésének megsértésével, visszaélésszerű joggyakorlással (Ptk.5.§ (2) bekezdés) járt el, jelentős mértékű túlfoglalást foganatosítva, ezért mind az önálló bírósági végrehajtó, mind az általa képviselt végrehajtási iroda Ptk.349.§-án alapuló felelőssége fennáll a V Bíróság egyetemleges felelősségével együtt, amelyet a V Bíróság, mint a per korábbi I. rendű alperese el is ismert 1.000.000 forint kárösszeg erejéig, amit a felperessel kötött egyezségben vállalt megfizetni.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen a II. és IV. rendű alperesek nyújtottak be fellebbezést, kérve az elsőfokú határozat megváltoztatását és a kereset elutasítását. Hivatkoztak arra, hogy a felperes a keresete tárgyává tett végrehajtói intézkedéssel szembeni jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki, mert végrehajtási kifogást nem

terjesztett elő, de ha előterjesztett is, annak bíróság általi elbírálása hiányában a végrehajtó felelőssége nem vizsgálható. Vitatták, hogy a végrehajtás során jogellenes magatartást tanúsítottak volna és általános végrehajtási tapasztalataikra utalással hivatkoztak arra, hogy a későbbi eredményes végrehajtás követelménye indokolta az általuk végzett végrehajtási cselekményeket. Hivatkoztak arra, hogy a végrehajtás felfüggesztésének hatálya alatt hatályos végrehajtói intézkedést nem tehettek, így a 2007. augusztus 14-e és 2009. március hó közötti időszakban álláspontjuk szerint csak a bíróság kártérítési felelőssége vethető fel, e vonatkozásban azonban a perben az érintett felek egyezsége kötött.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú határozat helybenhagyására irányult.

A fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság kiegészíti az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal, hogy a felperes 2007. augusztus 1-jén előterjesztett végrehajtási kifogásának elbírálására nem került sor a S Bíróság részéről. Egyebekben az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, azokat a fenti kiegészítéssel a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául. E tényekből azonban a keresettel érvényesíteni kívánt jog fennállására vonatkozóan a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérő jogi következtetéseket vont le.

A felperes keresete a Ptk.349.§ (1) és (3) bekezdésén alapul. Az (1) bekezdés szerint az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A (3) bekezdés alapján ezeket a szabályokat kell alkalmazni a bírósági és ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősségre is, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

A végrehajtás a bírósági eljárás része, közhatalmi tevékenység. Az önálló bírósági végrehajtó a helyi bíróságon, a megyei bírósági végrehajtó a megyei bíróságon a bíróság szerveként működik. Az önálló és a megyei bírósági végrehajtó eljárása - mint polgári nemperes eljárás - a bíróság eljárásával azonos a Vht.225.§ (2) bekezdése értelmében. Ebből következően az önálló bírósági végrehajtó által a végrehajtás során okozott kárért fennálló felelősség is a Ptk.349.§ (1) bekezdése alapján állapítható meg.

A Ptk.349.§ (1) bekezdésébe foglalt kártérítési felelősség fennállásának különös feltétele, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. A végrehajtói intézkedés elleni rendes jogorvoslatnak a kifogás számít (BH2003/154., BH1998/285.). Az adott esetben a kárt érvényesíteni kívánó felperes a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette, hiszen a

végrehajtási kifogást később a keresetének alapjává tett tényekre hivatkozással és azok jogszerűségét vitatva a Vht. 2007. augusztus 1-jén hatályos rendelkezéseinek megfelelően előterjesztette. A kifogás bíróság általi elbírálása azonban ismeretlen okból elmaradt.

A Ptk.349.§ (1) bekezdésén alapuló kártérítési felelősség fennállásának elengedhetetlen feltétele ugyanakkor az is, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható. A másodfokú bíróság megítélése szerint e feltétel fennállása nem állapítható meg. Nem zárható ki ugyanis, hogy a kifogás megfelelő elintézése esetén az annak teljesítésével megvalósuló jogorvoslat nem hárította volna el a felperes által állított kár bekövetkeztét. Ennek elmaradása semmiképpen sem róható a II. és IV. rendű alperesek terhére. Ilyen esetben a rendes jogorvoslatra felhatalmazott hatóság (bíróság) mulasztásban megnyilvánuló felelőssége áll közvetlen okozati összefüggésben az esetleges kár bekövetkezésével. Minthogy mulasztás hiányában a kár elhárítható lett volna, ezért az ő felelőssége mintegy elfedi a kárfolyamatot elindító aktív magatartást megvalósító, de nem jogerős döntést hozó szerv (végrehajtó) polgári jogi felelősségét.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatva a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. A felperes pervesztessége az első- és a másodfokú eljárásra kiterjedően megállapítható, ezért a 4/2009. (XII.14.) PK vélemény II/2. pontjának figyelembevételével a másodfokú bíróság a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte őt az első- és másodfokú perköltségek viselésére. Az alperesek jogi képviselétével felmerült munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg. A képviseleti munkadíj megfizetésére vonatkozó kötelezettség a rendelet 4/A.§-a értelmében az általános forgalmi adó megfizetésére is kiterjed. Az állam által előlegezett első- és másodfokú eljárási illeték megfizetésére a Pp.78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján ugyancsak a felperest kötelezte a másodfokú bíróság, az elsőfokú eljárásban az állam 295.320, a másodfokú eljárásban 393.760 forint eljárási illetéket előlegezett.

Ítéletét a másodfokú bíróság a Pp.256/A.§-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül hozta meg.

P é c s , 2012. október 25.

dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, dr. Döme Attila s.k. előadó bíró, dr. Kutasi Tünde s.k. bíró